

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DILLUNS 13 D' OCTUBRE DE 1879

NÚM. 138

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1er

Barcelona. . . un mes. . . . . 5 rals } PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) } trimestre, 40 rals
 Fora. . . . . un trimestre. . . . . 20 id. } { América id. id. }

Butlletí Meteorològich — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — Observacions d' ahir

Hora	Nuvols	Vent. Direcció	Vent. Forsa	Estat higrom.	Tensió vapor	Barometre	Pluja	Temperatura	Temp. màxima	Temp. mínima	Evaporació	Direcció nuvols	Actinometre	Atmosfera	Estat dels Mars
8 d.	Forma cumulus	NNE	fluix	0° 52	7m982	767m0	total	20°6	23°2	17°7	total	4t.NE	9d. 72g62	9 d.serena	Mediterrà
2 t.	cumulus	NNE	fluix	0° 61	4m906	768m0	milim	22°0	aire libre	aire libre	ombra	3t.NNE	12d. 80g31	12 d.serena	tranquil
10 n.	cumulus	NNE	fluix	0° 74	10m108	768m4	0m00	18°6	31°1	16°4	1m9	4t.NE	3t. 66g67	3 t.m.-clara	Atlàntich
												5t.NE	b mitja 73g22	10 n.m.-clara	tranquil

BON TEMPS.— Com deyam ahir, lo temps ha canviat, posantse definitivament bo y pujant molt lo Baròmetre.— La temperatura ha augmentat algo (com deya l' avis del «New-York-Herald,») lo cel s' aclarit al matí, encar qu' a mitj-dia ha tornat a omplirse de lleujeras bromas. Boyras pe 'ls alrededores de la capital. Bon temps. Temperatura a 2 h. tarde. Barcelona=22°0. Tibidabo (cim) 15°2

SOL ix a 6'08 se pon, a 5'24.

Dia 13 de Octubre Butlletí Astronòmic Per I. Martí Turró

LLUNA: ix a 3'02 matinalada, se pon, a 4'32 tarde.

CONSTEL·LACIÓ D' ANDRÒMEDA.— La constel·lació d' Andròmeda que ja ferem coneixe a nostres lectors, se trova a las 9 del vespre posantse de esquena a mitj-jorn, en los mesos de Maig ó Abril, al devant; en los de Juliol ó Agost, a la dreta; en los de Octubre ó Novembre, al zenit ó sobre; y en los de Janer ó Febrer a la esquerra, allí ahont se pon lo Sol en los mesos de Juliol ó Agost.— Acaban de descubrirse a Washington dos planetas situats entre Marte y Júpiter, coneguts per los números 196 y 197; lo primer se trová en la constel·lació de Aquarium, y lo segon en la del Piscis.— Sol 6'09-5'23.— Lluna 4'03 matinalada.— 5'14 tarde.

SANTS DEL DIA.— Sans Eduart y Gerart.— QUARANTA HORAS.— Ntra. Sra. de la Enseñansa.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL. — Real companyia dramática italiana Morelli-Tessero.—Funció pera avuy dilluns, 13.º d' abono.— Estreno del drama en quatre actes, titolat LA RIABILITAZIONE ó sia «I due forzatti», desempenyat per la excelent companyia que actúa en aquest coliseo baix la direcció del cav. Alamanno Morelli.

A las 8.—Entrada 4 rals.

Passat demá dimecres tindrà lloch lo benefici del actor cómic Sig. Giovanni Seraffini, ab un escullit y variat espectacle.

Continuan los preparatius pera posar breument en escena, ab tot lo grandió aparat que requereix sa importancia, lo poema dramàtic, ab sis actes, que te per títol CLEOPATRA.

Se admeten encàrchs en Contaduria pera la primera representació.

GRAN TEATRO DEL LICEO. — Avuy dilluns, 3.º de abono, turno impar. — La comedia en tres actes, UNA NOCHE Y UNA AURORA y MARINOS EN TIERRA.

A dos quarts de nou.—Entrada 5 rals, al quint pis, 2 rals.

Demá dimars tindrà lloch la única representació de la ópera IL VIOLINO DEL DIAVOLO per la eminent violinista Srta. Ferni.

Se despatxa en Contaduria.

Los senyors propietaris abonats ó convidats se servirán presentar als porters sos respectius títols.—Se suplica als senyors Bolsistas y Agregats que no ocupin que las destinadas per l' empresa. Per tot lo dia de demá termina l' abono d' Agregats de Bolsa.

TEATRO ROMEA. — Societat «La Ciudad de Barcelona». —Funció pera avuy dilluns. — La comedia en tres actes EL ESCLAVO DE SU CULPA y la pessa ENMENDAR LA PLANA A DIOS.

Entrada pera localitats 3 rals, idem al segon pis 2 rals.—A las 8.

Demá dimars. — Teatro Catalá. — 3.ª representació de l' aplaudida comedia en 3 actes LA MA DEL INGLÉS y la pessa LO MESTRE DE MINYONS.

Se despatxa en Contaduria y en la llibreria de Lopez.

TÍVOLI. — Avuy dilluns, a benefici de la Companyia. — La 62.ª representació del molt aplaudit espectacle en tres actes y onze quadros DE LA TERRA AL SOL ab lo aparato y riquesa de costum.

Entrada 2 rals. — No 's donan salidas.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES. — Plassa de Catalunya. — Companyia de Alegria y Chiesi. — Avuy diumenge.—Funció escullida de la que formarán part los mes notables exercicis que executa la Companyia.

A dos quarts de nou.—Entrada 3 rals.

Demá dimars tindrà lloch lo benefici del célebre artista Mr. Alvantée, executantse per última vegada irremisiblement lo arriscat exercici titolat L' HOME PROJECTIL.

Reclams

AVIS. — 500 RALS DE PREMI OFEREIX LA CASA SALLARÉS a la botiga de sombreros que los venga tan fins y baratos com ella, durant UN ANY. —Gran magatzém, Unió, 22.

GRAN BOTIGA EN LA RAMBLA. —Darán rahó fusteria de'n Serra, Gobernador, núm. 6.

MAGATZÉM molt gran ab habitació ventilada interior pera llogar. Copons, 7.

LIQUIDACIÓ de quincalla y merceria al en-gros. Gran rebaixa de preus. També 's traspasarà l' establiment ab géneros ó sens ells, ab ventatja pera lo comprador. Ciutat, 7, magatzém.

GRAN FÁBRICA DE XOCOLATE de D. Joan Baptista Naylina, de Hostalrich.— Casa fundada en 1809.— Deposit exclusiu, Avinyó, 7, confiteria.

Gonorrreas (purgacions).— Bolos anti-blenorrágichs del Hospital de Sant Joan de Deu; es lo remey mes agradable pera curarlas en poch dias.

Preu 12 rals pot de 80 bolos.

Farmacia de la Salut, Condal, 15, cantó a la de Molas.

Noticias de Barcelona

LLADRES LLAMINÉS. — A uns turroners que tenen la parada en una escaleta de la plassa de Sant Jaume los hi robaren ahir duas arrobas de turrons y algunas caixas de atmetllas.

Los lladres ja 's van acostant a Casa la Ciutat; un dia sentirem a dir que han sigut robats los municipals del quartelillo.

DESGRACIA. — Lo dissapte caygué, desde un segon pis, un mestre de casas que treballava en una casa en construcció del carrer de Bray y se trencá una cama causantse a mes algunas contusions de consideració.

Després de ferli la primera cura en la casa de socorros del districte de las Dresanas fou traslatat al Hospital.

FURT. — De la barraca de bitllets de la Rambla de Canaletas desapareixeren ahir

cinquanta bitllets de las rifas dels Empe-
drats, Hospital, Caritat y Assilo y cin-
quanta pessetas en metàlich.

FERIT.—En lo carrer de Villaroel, can-
tonada del carrer de Córts, fou ferit un
subjecte en lo pit per dos individus que
lo volian robar.

Fou curat en la casa de socorros del se-
gon districte y acompanyat á casa seva.

VACANT.—Está vacant lo estanch del
carrer de Gignás, que en l'actualita se
troba servit interinament.

ASSOCIACIÓ D' EXCURSIONS CATALANA.—
Aquesta Associació celebrarà sa solemne
sessió pública inaugural del nou any aca-
démich, lo dimecres dia 15 del actual, á
las vuyt del vespre, en lo «Fomento de la
Produccion Española» (Gegants, núm. 4,
primer pis).

Lo Sr. Secretari llegirà la resenya dels
treballs de l'Associació en lo darrer any
académich.

Lo soci resident D. Joseph Fiter é In-
glés llegirà la bibliografía del célebre ex-
plorador del Africa D. Joaquim Gatell y
Folch (lo Kaid Ismail).

Prévia lectura del dictámen emés per
lo Jurat en lo concurs obert per aquella
Associació, se procedirà á la lectura del
plech corresponent y s'entregarà lo premi
al autor que resulti ésser de la obra títu-
lada «Un estudi de toponomástica cata-
lana, lema: ¿Quina fou la primera llengua
parlada en Catalunya? ¿Quina fou la
llengua del poble que la colonisá?»

Se llegirán poesías dels socis Srs. Alsina,
Franquesa, Gallard, Gras y Guimerá,
termenant l'acte ab un discurs del Presi-
dent y la lectura y distribució del nou
programa de premis pera lo prop vinent
any académich.

INSUFICIENCIA.—Lo nostre Butlletí As-
tronómich y Meteorológich sembla que
no fa gracia al periódich que se anomena
pomposament «Crónica científica». N'hi
ha prou ab llegir quatre ratllas del periódich
en qüestió pera preguntar tot seguit:
¿Ab quin dret, ab quin títol la «Crónica
científica» nega dots de aptitud y de saber?
¿Ahont es la seva suficiencia, ahont l'ha
demostrada?

Després de molt mourers y de fer molta
fressa per no poder organitzar ni una con-
ferencia de carácter científich, ja 's com-
pren que hi hagi qui se alarmi al veure
com la premsa nacional y estrangera
se apressura á acceptar de bon grat las
ofertas de la joventut entusiasta y es-
tudiosa, animantla aixis pera que no
desisteixi del camí que en bona hora ha
emprés.

Nosaltres, al animarla, li aconsellarém
sempre que begui en bonas fonts, adver-
tintli que aquestas fonts no 's troban en
crónicas científicas quals paginas se solen
omplir ab traduccions de originals mes
vells que lo anar á peu.

LO «DIARIO DE BARCELONA».—Lo «Dia-
rio de Barcelona» de ahir, després de donar
compte de lo que dissapte va fer lo
Sr. Cánovas del Castillo, de anunciar la
inauguració de la temporada de ivern del
teatro del Bon Retiro y la funció que
ahir va tenir lloch en lo Circo. y de dir
que lo dia primer de Novembre se obrirà
en Girona una Exposició Artístico-Ar-
queolológica, va fer saber á sos lectors quí,
á la hora de costum, predicaria en la Ca-
tedral.

De modo que la noticia de la prédica

dominical que un dia fou la preferent de
la crónica de la ciutat, del «Diario de Bar-
celona», are ha baixat de categoria y se
publica en quart terme.

¿Voldrá dir aixó que 'l calor neo-cató-
lich del «Diario de Barcelona» se ha re-
fredat?

Lo «Correo Catalan» podria dirne al-
guna cosa.

EXCURSIÓ LLIBERAL.—S' han inscrit en
la llista dels expedicionaris lliberals á
Italia molts artistes y molts lliberals de
dintre y fora de Barcelona.

Tot fa creure que la expedició será nu-
merosa. Entre 'ls inscrits hi figuran va-
rias senyoras.

La proporció d' anar á Italia ab poch
diners sense passar per carlí, se veu que
té numerosos partidaris.

REVISTA DEL «LICEO».—Per falsa d' es-
pay deixém de publicar un article festiu
sobre l'obertura del Liceo original del
senyor Robreño que publicarem demá
sens falta.

FORADA.—Lo senyor Cánovas del Cas-
tillo ahir va fer una forada. Lo senyor don
Fernando Puig, ex-progressista, lo portá
á la torra qu' un dia fou dels frares y que
va adquirir gracias á la revolució moder-
na de que tant renegan los conservadors
com l' espléndit anfitrió.

Sabem que 'l dinar va ser tan espléndit
que fins s' enviaren telégramas á Marse-
lla demanant los millors peixos que sor-
tissin á plassa.

RECTIFICACIÓ.—En lo segon suelto de
fondo de la página 409 corresponent al
número de ahir, passaren duas erradas
de caixa dignes d' esmena.

En la párrafo tercer diu: «Se compagi-
nan molt be ab aqueixas noticias la mise-
ria general d' Espanya, especialment en
alguns llochs com Ampurdá, l' aparició
de la filoxera en l' Almeria, etc., etc.»
deben dir: «especialment en alguns llochs
com Almeria, l' aparició de la filoxera en
l' Ampurdá, etc.»

Secció de Fondo

UNA QUEIXA.

Que las autoritats persegueixin als ra-
tereros que en nostra ciutat s' entretenen
en llimpiar pisos, robar rellotjes y esta-
far als ignocents, es cosa molt laudable y
que mereixerá la aprobació de tothom.
Pero que s' agafi á un ciutadá honrat, y
se li causin tota classe de molestias, sens
dirli tan siquiera la causa aparent ó real,
ningú ho compren ni s' ho explica. Diem
aixó, perque un suscriptor nos manifesta
un fet, que be mereix la nostre atenció y
que 'l recomaném á las autoritats corres-
ponents. Lo dia 22 del mes passat á la
matinada se presentaren dos agents de
policía en lo carrer de Borrell, y detin-
gueren á un ciutadá, qual nom no ve al cas
lo acompanyaren al quartelillo, ahont esti-
gué detingut fins á las 12 de la nit, en
qual hora fou traslladat á la presó. Y
aquesta es la hora en que no sab encare
aquell subjecte la causa de la seva deten-
ció. Lo qui 'ns dona la noticia diu que
presentá una sollicitud al Sr. Gobernador,
posantli en coneixement aqueix fet y no
sab lo camí que ha seguit dita esposició.

Si 'l fet es cert, se presta á molts co-
mentaris, perque tindriam que la lliber-

tat y la honra dels ciutadans no 's trovan
asseguradas ni garantidas en la práctica,
sino qu' están á disposició del qui fassi
una denuncia. Y francament, no trac-
tan massa be á la presó, perque ab tanta
facilitat hi trasladin á un vehí, que sols se
cuidi de casa seva.

Demane'm, per lo tant, al senyor Go-
bernador que s' enteri de aqueix fet y
procuri posarhi remey, si es tal com no-
saltres l' hem explicat.

Correspondencia

del DIARI CATALA

Madrid 11 Octubre 1879.

S' ha fet públich en definitiva lo rom-
piment de Carvajal ab Castelar, havent
entrat lo primer á formar part en las filas
del senyor Ruiz Zorrilla y Martos ab
Salmeron, Azcárate, Cervera y altres.
Aqueixos se posaren en lo camí que avuy
segueixen, ab lo manifest de Paris, arri-
bant en aquestas horas al possibilisme.
No fa molts dias que s' titulavan federals
no «pactistas» y avuy acceptan com con-
stitució definitiva la de 1869. Aixó es pro-
gressar caminant enrera.

Lo dubte qu' avuy s' ofereix, es si á
Carvajal lo seguirán alguns possibilistas.
Crech poder assegurar que 'l contingent
de foras aportadas al nou partit per Car-
vajal será escassíssim, casi gens, apart de
sa important persona y una habilitat su-
perficial com totas las habilitats que 's
deuen al estudi y á la afectació. Lo pru-
rito d' ostentar habilitats va á convertir
als polítichs en monas xixetas y ridículas,
dignes d' habitar en una gabia per entre-
tenir á tothom.

Del nou partit res se pot dir encare,
pro generalment se creu que no tindrà
vida robusta, com fill de puras conve-
niencias que poden romprés al mes petit
entrebanch. Los mateixos que han de
constituirlo desconfian perque saben que
no hi homogeneitat de principis y aspira-
cions necessarias pera formar unitat per-
fecta, y que las ideas no 's forman per la
voluntat sino que son las que determinan
las accions y agrupan en política als ho-
mens. Lo partit democrátich histórich
per lo que aquí he sentit no oposará cap
obstacle al nou partit.

Com ja vaig dir, «El Globo» possehit
de un optimisme ignocent ó pera fer alar-
des de una habilitat mes ignocent habia
arribat á cantar la missió dels demócratas
baix sos principis y ab sos procediments.
Donchs be; lo director de «El Globo» ha
sigut amonestat, ja que no représ, per lo
Sr. Castelar, tenint aquell de plegar velas
que sols produhian en lo públich riotas y
exclamacions un tant picants.

L' actitut de «El Imparcial» devant del
moviment dels radicals, sos amichs an-
tichs, es deguda, segons se diu, al general
Serrano No garantiso la vritat de aquesta
nova; pro tot es possible.

Los constitucionals esperan rebre l' úl-
tim desengany lo mes vinent y sembla
que aqueix es lo plasso que espera aquest
general, segons tinch entés. ¡Quants plas-
sos y quants desenganys! Aqueix en res
desmereixerá dels altres.

X. DE X.

Paris 9 d' Octubre de 1879.

Lo districte electoral anomenat *Javel*
tenia qu' elegir un regidor y lo diumenje

SECCIÓ TELEGRÀFICA

Telégramas

DE LA PREMPA ESTRANGERA

Londres, 10. — Telégramas particulars que s' reberen ahir, anuncian que la esquadra xilena se ha apoderat de tota la esquadra peruviàna.

Aquesta notícia no ha sigut encare confirmada.

Lo govern pren tota classe de precaucions pera reprimir los desordres de Irlanda. Se han enviat instruccions á Dublin pera que se hi envihin tropas de infanteria y de caballeria á varios punts ahont se suposa que han estallat disturbis.

Un comité de ingenyers acaba de proposar la construcció de un tunel submarí pera juntar la Irlanda á Inglaterra.

Viena, 10. — Lo gabinet de Viena fa sérios esforços pera restablir, sino l'aliança dels tres imperis, á lo menos la cordial avinensa entre las tres córts del Nort.

Desde la visita del príncep de Bismark é Viena, lo partit panslavista se agita de una manera alarmant en las provincias dels Balkans y procuran suscitar trabas á l' Austria-Hungria.

Nostre nou ministre de negocis estrangers dirigirá tots los seus esforços á obtenir la neutralitat de Rússia en la Península dels Balkans.

Lo arxiduch Frederich, germá de la futura reyna d' Espanya, está gravement malalt.

Atenas, 10. — La dimissió que 'l ministre de Marina presentá, á conseqüència de sa derrota en las eleccions, no ha sigut acceptada pe 'l Rey, puig sos desitjos son de que conservi la cartera.

Constantinopla, 10. — La situació empitjora cada dia; l' abisme que se obra augmenta en profunditat perque los homes que están al frente del govern, á pesar de sa bona voluntat, no están á l' altura de la seva missió. Los hi falta fermesa, resolució y, sobre tot, energía en totas las qüestions sens escepció. En aquest moment se necessita una ma de ferro y una voluntat de acer pera tallar, y sempre tallar, las branques dolentas del arbre que comensan ja á podrir fins las mateixas arrels.

Per aquest motiu, los mateixos que se habian conegut sempre com á adversaris polítichs y personals de Mahmoud-Nedin, son los primers en desitjar que s' encar-

regui, com mes aviat millor, de la direcció del estat.

(*Messenger du Midi.*)

Simla, 10. — Lo coronel Gough ha avansat avuy, ab dos regiments de infanteria, un de caballeria y quatre canons, per' atacar á Barikab, població situada en lo camí de Djellalabad.

Lo coronel Hugues se ha aturat á 14 millas mes enllá de Kelatighilzai, perque desde aquest punt ja no hauria trobat viuers.

Las últimas noticias d' Herat dihuen que en fetxa del 27 setembre tot estava tranquil en aquella població.

Yokohama, 10. — Hi han hagut alguns cambis en lo ministeri que poden considerarse com una senyal de política mes pacífica respecte á Xina per l' arreglo de las actuals discordias entre las dos nacions.

Paris, 11. — Telegrafian de Simla, lo 10 d' octubre á mitja nit, que 'l general Roberts arribá lo 8 del corrent, á sota las murallas de Cabul. A Schalpur s' han capturat 78 canons.

Sir Roberts enviá al general Baker y al general Mac-Flerson á que ataquessin al enemich que baixava en gran número de las montanyas de sobre Balahissar.

Extracte de telégramas

Madrid, 10. — Lo senyor Cánovas anirá á Valencia detenintse un dia á Tarragona y lo dia 24 se' espera á Madrid.

Lo ministre de la Governació ha suspés d' empleo y sou á tots los empleats de las torres presons de Serranos; ha previngut que se 'ls formi causa y que s' castigui ab rigor als que resultin culpables de la fugida dels presos. S' ha telegrafiat á tots los governadors las senyas d' en Vendrell y de son company de fuga, recomenantse á totas las autoritats la major activitat pera descubrir son parader.

(*Las Provincias.*)

Madrid, 10. — Es inexacte la noticia que publican alguns periódichs de que los senyors Moret, Sardoal y Figuerola pensin separarse de son partit. Tots los acorts que prengué la Junta Directiva foren per unanimitat.

Lo dia 18 tindrà lloch la vista de la denuncia de «La América.» Lo fiscal de imprenta ha calificat de delictes d' atach á la forma de govern, de conspiració contra l' ordre legal y de alentar ab sas esperansas als enemichs de la pau pública.

Lo senyor Martos ha sigut visitat per los comités demócratas que l' han felicitat per la seva actitud.

(*El Mercantil Valenciano.*)

Madrid, 11. — Ha marxat lo duch de Bailén.

Los generals Topete y Lopez Dominguez han conferenciat ab D. Alfons.

Lo vapor «Antonio Lopez» ha sortit de Cádiz ab rumbo á Cuba.

S' ha presentat una sollicitut pera publicar un periódich titulat «La Democracia Espanyola» que será dirigit per lo senyor Echeagaray.

Paris, 11. — Lo general Emilio ha arribat á Perpinyá habent recorregut tota la frontera desde Girona fins á Puigcerdá, habentse convensut de que no hi ha cap partida á la frontera.

(*Diario de Barcelona.*)

Telégramas particulars

DEL DIARI CATALÀ

Madrid, 12, á las 3'30 tarde. — Segons noticias en lo concell d' ahir se tractá de la qüestió de Cuba extensament.

Se diu que desertaren varios esclaus de los ingenis de Jovellar.

A fins de mes s' embarcarán en Barcelona 1,300 homens destinats al exercit de l' isla de Cuba.

Madrid, 12 á las 9'20 del vespre. — Se confirma la próxima publicació d' un manifest possibilista.

Ha dimitit lo Director general de Propietats.

Se diu que dimitirá lo baró de Covadonga.

Ja s' nega la fugida d' esclaus dels ingenis de Jovellar.